

Saksbehandler: Elizabeth Linder

Vår dato:
06.03.2020
Deres dato:Vår referanse:
2020/1933
Deres referanse:ARKIVVERKET
Postboks 4013 Ullevål stadion

0806 OSLO

Avklaring om høsting og bevaring av nettsider udir.no

Utdanningsdirektoratet ble opprettet 15. juni 2004 og har ansvar for utviklingen av barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Direktoratet er underlagt Kunnskapsdepartementet og skal sikre at den nasjonale utdanningspolitikken blir ivaretatt.

1. januar 2018 fusjonerte Utdanningsdirektoratet og Senter for IKT i utdanningen, men beholdt navnet Utdanningsdirektoratet. Udir.no er Utdanningsdirektoratets hovednettside. Nettsiden skal hjelpe og støtte barnehager, skoler og lærebedrifter i å gi alle en god og trygg utdanning. Nettsiden skal være den foretrukne kilden til informasjon om rammene for barnehager, skoler og fagopplæring.

Utdanningsdirektoratet inngikk 2016 avtale om høsting av nettsider med Nasjonalbiblioteket for nettsidene udir.no. Innhøstingen omfatter også sider opprinnelig fra IKT-senteret. Innhøstingen starter én gang månedlig full dybde, fem nivåer ned. Det som høstes ansees ikke som en arkivkopi, og det garanteres ikke for at absolutt alt innhold eller alle funksjoner på nettsiden kommer med (for eksempel søkefunksjoner). Innhold som ligger bak pålogging gir tilgang til våre fagsystemer og innholdet her ivaretas i egne bevarings- og kassasjonsvurderinger.

Vi anser at høstingen Nasjonalbiblioteket foretar dekker innholdet på våre nettsider og vi mener det ikke er nødvendig med ekstra tiltak for bevaring av innholdet. Ettersom høstingen skjer månedlig, fanges også endringer og oppdateringer av innhold og informasjon opp på en tilstrekkelig måte.

Utdanningsdirektoratet skal gjøre endringer på deler av nettsidene våren 2020 og velger å ha en midlertidig kopi av udir.no lagret lokalt, da Nasjonalbibliotekets visningstjeneste ennå ikke er på plass. Inntil sidene er tilgjengelige for allmenheten fra Nasjonalbiblioteket velger vi å ha dem lagret på en intern server for å kunne gi tilgang dersom det skulle være for behov fra eksterne forskere.

Utdanningsdirektoratet mener høstingen til Nasjonalbiblioteket er tilfredsstillende bevaring av våre nettsider og derfor kan kasseres når de ikke lenger er i bruk. Vi ber Arkivverket fatte vedtak.

Vennlig hilsen

Ola Langnes-Øyen
arkivlederElizabeth Linder
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Returadresse: Arkivverket
Pb.4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

ARKIVVERKET

UTDANNINGSDIREKTORATET
v/Elizabeth Linder
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Dato	16.06.2020
Din ref.	2020/1933
Vår ref.	2020/5079
Saksbehandler	GRHE/BEVAR

Høsting og bevaring av udir.no

Vi viser til Deres brev av 6.3.2020 vedrørende Utdanningsdirektoratets nettsider udir.no. Utdanningsdirektoratet søker om kassasjon av nettsidene.

Ifølge Arkivforskrifta § 14 skal det organet som har utarbeidet allment tilgjengelig materiale arkivere ett eksemplar og de nødvendige forarbeidene. I tillegg kommer at norsk materiale som har vært gjort allment tilgjengelig gjennom elektronisk kommunikasjonsnett, kan samles inn av Nasjonalbiblioteket, jf Pliktavleveringslova § 4 a. Arkivverket har utredet behovet for bevaring av udir.no i Arkivverket opp mot den høstingen som skjer i Nasjonalbiblioteket. Arkivverket, Nasjonalbiblioteket og Utdanningsdirektoratet v/Ola Langnes-Øyen drøftet nettsidene og høstingen av dem, i møte 12.5.2020.

Om udir.no

Udir.no er et nettsted i hyppig bruk med omtrent 13 millioner besøk det siste året. Nettsidene dokumenterer Utdanningsdirektoratets samfunnsoppdrag, og har i stor grad overtatt funksjonen som rundskriv og andre trykksaker tidligere hadde. Nettstedet inneholder informasjon i form av tekst, men også tilgang til diverse søknadsskjemaer og andre verktøy og systemer. Det er også lenker (embeded) til videoer og diverse i kanaler utenfor selve nettstedet.

Tidligere ble kopier av informasjonen på nettsidene arkivert i arkivsystemet. Nå foregår i hovedsak hele prosessen knyttet til utarbeiding av informasjon i verktøyet knyttet til nettsidene, og revidering skjer kontinuerlig.

Utfylte skjemaer går direkte inn i arkivsystemer knyttet til saksbehandlingsprosesser, men ikke nødvendigvis som avgrensede dokumenter. Stort sett legges det inn som strukturert informasjon.

For å ha oversikt over hva som er kommunisert gjennom nettsidene fører kommunikasjonsenheten en manuell logg over endringer. Tidvis får direktoratet henvendelser om hvor informasjon fra gamle nettsider kan finnes.

Blant ressursene som er tilgjengelig gjennom udir.no finnes også fagsystemer. Arkivverket har fattet bevaringsvedtak for PAS (Prøveadministrativt system) og ett uttrekk fra systemet er også avlevert. Utdanningsdirektoratet jobber med å bevaringsvurdere flere av sine fagsystemer.

Bevaringsvurdering

Hovednettsiden udir.no har som oppgave å hjelpe og støtte barnehager, skoler og lærebedrifter, og siden skal være hovedkilden til informasjon om rammene for barnehager, skoler og fagopplæring.

I forbindelse med koronaepidemien oppdateres sidene hyppigere, og man ønsker derfor ekstra bevaring, utenom de månedlige høstingene. Som ekstra bevaring av informasjon som gjelder korona, foretar Utdanningsdirektoratet logging, skjemdump og beskrivelse av innhold og det som er foretatt opp mot ulike aktører. Hensikten å gi bilde av hvordan Utdanningsdirektoratet har informert i akkurat denne spesielle tiden.

Det ligger fagsystemer til grunn for en påloggingsfunksjon på nettsiden. Innholdet i fagsystemene vil bli ivaretatt i egne bevarings- og kassasjonsvurderinger.

Utdanningsdirektoratet opplyser at man vil bevare ekstra innholdet internt, for eventuelle henvendelser, inntil Nasjonalbiblioteket kan gjøre materialet tilgjengelig for innsyn. For arkivmateriale som ikke skal langtidsbevares hos Nasjonalbiblioteket eller Arkivverket, skal Utdanningsdirektoratet i henhold til riksarkivarens forskrift § 7-3 fastsette kassasjonsfrister slik at arkivmateriale ikke kasseres før eventuelle dokumentasjonsbehov bortfaller. En kassasjonsfrist angir når saken som er gjenstand for kassasjon tidligst kan kasseres.

Utdanningsdirektoratet må selv avgjøre hvor lenge arkiv som er tillatt kassert må oppbevares for å ivareta administrative, forvaltningsmessige og juridiske hensyn.

Høsting hos Nasjonalbiblioteket

Ifølge Pliktavleveringslova § 4 a kan norsk materiale som har vært gjort allment tilgjengelig gjennom elektronisk kommunikasjonsnett samles inn av Nasjonalbiblioteket. Nasjonalbiblioteket bekreftet i møte 12. mai at den elektroniske publikasjonen nå høstes.

Utdanningsdirektoratet inngikk en avtale med Nasjonalblioteket i 2016 om høsting av udir.no. Høstingen foretas til og med fem nivåer ned på nettsiden, og en gang per måned. Det garanteres ikke for at alt innhold eller alle funksjoner på nettsiden kommer med (for eksempel søkefunksjoner).

Nasjonalbiblioteket har høstet disse sidene med Heritrix siden 2012. Fra 2016 er de høstet noe uregelmessig, men fra august 2019 er de høstet 3-5 nivåer ned hver måned. Høstingen ble stanset 12. mars som følge av covid-19. Innhøstingene er ikke tilgjengelig i visningstjenesten, og er derfor ikke kvalitetssikret. Nasjonalbiblioteket har for øyeblikket ikke støtte for video, og eksterne lenker er i utgangspunktet utenfor scope.

Utdanningsdirektoratet mener høstingen er tilstrekkelig for å bevare nettsiden ut fra hvilken funksjon nettsiden har hatt. Arkivverket er enig i at den nevnte høstingen er tilstrekkelig for å dokumentere funksjonen til nettsiden.

Riksarkivarens beslutning

Udir.no er bevaringsverdig som kilde til utførelsen av viktige oppgaver hos Utdanningsdirektoratet. Viktige oppgaver gjelder informasjon som ble gitt til barnehager, skoler og lærebedrifter og brukere av slike. Udir.no vil være viktig for å dokumentere Utdanningsdirektoratets samfunnsoppdrag.

Riksarkivaren er enig med Utdanningsdirektoratet i at bevaring av udir.no er tilstrekkelig ivaretatt med nevnte høsting av Nasjonalbiblioteket. Udir.no trenger ikke overføres til Arkivverket.

Vi understreker imidlertid at udir.no er et resultat av interne prosesser hos Utdanningsdirektoratet. Denne prosessdokumentasjonen er en del av Utdanningsdirektoratets arkiv som skal bevaringsvurderes og eventuelt avleveres til Arkivverket.

Fagsystemene som tilhører udir.no skal gjøres gjenstand for en egen bevaringsvurdering.

Med hilsen

Espen Sjøvoll
Avdelingsdirektør

Gro Hendriksen
arkivar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur